

POSTANOWIENIE

Dnia 19 kwietnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący)

SSN Romualda Spyt

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku W. S.A. w B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych

z udziałem zainteresowanych: [...]o podstawę wymiaru składek,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 19 kwietnia 2016 r.,

zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 29 lipca 2015 r.,

I. oddała zażalenie,

**II. zasądza od W. S.A. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń
Społecznych kwotę 1200 (jeden tysiąc dwieście) zł tytułem
zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

W dniu 20 maja 2015 r. W. S.A. (dalej jako wnioskodawca) wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 19 lutego 2015 r. w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych o podstawę wymiaru składek, zaskarżając wyrok w części dotyczącej zainteresowanych [...]. Do skargi zostało dołączone pełnomocnictwo procesowe z dnia 12 maja 2015 r. upoważniające adwokata B. L. do reprezentowania wnioskodawcy w postępowaniu kasacyjnym z

udziałem [...], dowód nadania opłaty od skargi kasacyjnej i od pełnomocnictwa oraz odpis skargi wraz z pełnomocnictwem.

Na zarządzenie przewodniczącego pełnomocnik wnioskodawcy uzupełniła w terminie braki formalne skargi kasacyjnej poprzez wskazanie wartości przedmiotu zaskarżenia oraz złożenie 5 odpisów skargi kasacyjnej, przy czym do opisów nie załączono odpisów pełnomocnictwa.

Zarządzeniem z dnia 24 czerwca 2015 r. przewodniczący wezwał pełnomocnika skarżącej Spółki do uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej poprzez przedłożenie 3 odpisów pełnomocnictwa w terminie 7 dni pod rygorem odrzucenia skargi. Odpis tego zarządzenia został prawidłowo doręczony pełnomocnikowi skarżącego w dniu 16 lipca 2015 r.

W zakreślonym terminie pełnomocnik skarżącej Spółki przedłożyła 5 uwierzytelnionych odpisów pełnomocnictwa, zawierającego umocowanie jej do występowania w sprawie o podstawę wymiaru składek przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych „w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym i dalszymi instancjami”.

Postanowieniem z dnia 29 lipca 2015 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną z uwagi na nieuzupełnienie w terminie braku polegającego na złożeniu odpisów pełnomocnictwa do reprezentowania skarżącej Spółki przed Sądem Najwyższym.

Sąd odwoławczy stwierdził, że adwokat B. L. nie prowadziła sprawy przez Sądami pierwszej i drugiej instancji jako pełnomocnik wnioskodawcy. Sporządzając i wnosząc skargę kasacyjną była zatem obowiązana do dołączenia pełnomocnictwa z podpisem mocodawcy lub uwierzytelnionego odpisu pełnomocnictwa wraz z odpisami dla stron - pozwanego i zainteresowanych. Obowiązek załączenia odpisu pełnomocnictwa wynika z art. 89 § 1 k.p.c. i oznacza nałożenie na stronę (jej pełnomocnika) obowiązku o charakterze formalnym. Łączne odczytywanie art. 126 i art. 89 § 1 k.p.c. wskazuje, że brak złożenia przez stronę odpisu pełnomocnictwa do reprezentowania jej przed Sądem Najwyższym stanowi brak formalny pisma procesowego podlegający uzupełnieniu w trybie art. 130 k.p.c. Nieuzupełnienie tego braku w terminie uzasadnia odrzucenie skargi kasacyjnej na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2013 r., I CZ

67/13, LEX nr 1365612). O uzupełnieniu lub nieuzupełnieniu braku pełnomocnictwa decyduje zaś treść dokumentu pełnomocnictwa (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2014 r., I CZ 47/14, LEX nr 1511583).

Pełnomocnik skarżącego, w wykonaniu zobowiązania nałożonego zarządzeniem przewodniczącego z dnia 24 czerwca 2015 r., w określonym terminie przedłożyła 5 poświadczonych za zgodność z oryginałem odpisów pełnomocnictwa (bez daty) zawierającego jej umocowanie do reprezentowania wnioskodawcy „w sprawie o podstawę wymiaru składek przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (VI ..., III AUa .../14) w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym i dalszymi instancjami”. Pełnomocnictwo procesowe udzielone pełnomocnikowi przez skarżącego do reprezentowania go w postępowaniu apelacyjnym i dalszymi instancjami, którego odpisy zostały złożone, nie obejmuje pełnomocnictwa do wniesienia skargi kasacyjnej. Sąd Najwyższy nie jest bowiem „dalszą instancją”, pozostaje poza strukturą sądownictwa powszechnego, postępowanie przed nim dotyczy nowej sprawy wszczętej przez wniesienie skargi kasacyjnej, podczas gdy postępowanie w sprawie kończy się z chwilą uprawomocnienia orzeczenia sądu drugiej instancji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 2010 r., IV CZ 103/09, LEX nr 668925 oraz uchwałę składu siedmiu sędziów tego Sądu z dnia 5 czerwca 2008 r., III CZP 142/07, OSNC 2008 nr 11, poz. 122).

W ocenie Sądu odwoławczego, przedłożone odpisy pełnomocnictwa nie mogą być uznane za odpisy pełnomocnictwa procesowego zawierającego umocowanie adwokat B. L. do reprezentowania skarżącej Spółki przed Sądem Najwyższym. Oznacza to, że strona nie uzupełniła w terminie braku polegającego na złożeniu odpisów pełnomocnictwa do reprezentowania jej przed tym Sądem, co uzasadnia odrzucenie skargi kasacyjnej na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c.

W zażaleniu na powyższe postanowienie skarżąca Spółka wniosła o jego uchylenie, zarzucając: 1) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia polegający na przyjęciu, że przedłożone pełnomocnictwo nie zawierało umocowania do sporządzenia „kasacji” i reprezentacji przed Sadem Najwyższym; 2) naruszenie art. 91 k.p.c., przez uznanie, że złożone pełnomocnictwo nie obejmowało swoim zakresem sporządzenia „kasacji” lub reprezentacji przed

Sądem Najwyższym; 3) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia polegający na przyjęciu, że wezwano pełnomocnika do uzupełnienia braku formalnego przez przedłożenie pełnomocnictwa szczególnego do sporządzenia „kasacji”.

W uzasadnieniu zażalenia skarżący zaprezentował stanowisko, że po pierwsze - udzielenie pełnomocnictwa procesowego do „zastępstwa” w konkretnej sprawie, bez ograniczenia zakresu pełnomocnictwa, oznacza umocowanie pełnomocnika do podejmowania wszystkich łączących się z tą sprawą czynności procesowych, a więc także do sporządzenia i wniesienia skargi kasacyjnej, gdyż pełnomocnictwo obejmuje wszystkie łączące się ze sprawą czynności, jakie niezbędne są na danym etapie postępowania (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 24 sierpnia 2005 r., II CZ 73/05) oraz po drugie - Sąd odwoławczy nie wezwał do uzupełnienia braku formalnego przez złożenie pełnomocnictwa do sporządzenia „kasacji”, ale do przedłożenia odpisów już wcześniej złożonego pełnomocnictwa (wcześniej załączono dwa egzemplarze pełnomocnictwa - dla Sądu i organu rentowego).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie zawiera usprawiedliwionych zarzutów.

Przede wszystkim zostało ono oparte - z odwołaniem się do poglądu wyrażonego przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 24 sierpnia 2005 r., II CZ 73/05 (Monitor Prawniczy 2006 nr 23, s. 1276) - na założeniu, że zgodnie z art. 91 k.p.c. zakres pełnomocnictwa procesowego obejmuje czynności związane z wniesieniem skargi kasacyjnej. Założenie to jest błędne, gdyż powyższa kwestia została jednoznacznie rozstrzygnięta w trafnie powołanej przez Sąd drugiej instancji uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego - zasadzie prawnej z dnia 5 czerwca 2008 r., III CZP 142/07 (OSNC 2008 nr 11, poz. 122). W uchwale tej przesądzono, że pełnomocnictwo procesowe nie obejmuje z samego prawa umocowania do wniesienia skargi kasacyjnej i udziału w postępowaniu kasacyjnym. Postępowanie kasacyjne nie jest kontynuacją postępowania rozpoznawczego, ale sprawą odrębną, a w związku z

tym wymagającą odrębnego - szczególnego - pełnomocnictwa. Skarżący nie kwestionuje trafnego stanowiska Sądu drugiej instancji, że Sąd Najwyższy - będąc najwyższym organem władzy sądowniczej - pozostaje poza strukturą sądownictwa powszechnego i orzeka poza tokiem instancji, a więc nie jest „dalszą instancją”. Z tego względu pełnomocnictwo procesowe udzielone przez stronę pełnomocnikowi do reprezentowania w postępowaniu przed sądem apelacyjnym i dalszymi instancjami nie obejmuje pełnomocnictwa do wniesienia skargi kasacyjnej.

W dalszej części swoich wywodów skarżący podnosi, że zobowiązanie do uzupełnienia braku formalnego nie dotyczyło złożenia pełnomocnictwa do sporządzenia skargi kasacyjnej, ale przedłożenia trzech odpisów pełnomocnictwa złożonego wraz ze skargą, do której dołączony został również odpis pełnomocnictwa dla organu rentowego.

W myśl art. 89 § 1 zdanie pierwsze k.p.c. pełnomocnik jest obowiązany przy pierwszej czynności procesowej dołączyć do akt sprawy pełnomocnictwo z podpisem mocodawcy lub wierzytelny odpis pełnomocnictwa wraz z odpisem dla strony przeciwnej. Za taką stronę należy także uznać zainteresowanego jako osobę, której prawa lub obowiązki zależą od rozstrzygnięcia sprawy (art. 477¹¹ § 1 i 2 k.p.c.), czego skarżący nie neguje. Ponieważ postępowanie w sprawie przeciwko organowi rentowemu toczyło się z udziałem zainteresowanych, przeto - mimo dołączenia do skargi prawidłowego pełnomocnictwa do reprezentowania strony skarżącej w postępowaniu kasacyjnym - brak wystarczającej ilości odpisów pełnomocnictwa stał się brakiem skargi kasacyjnej podlegającym uzupełnieniu w trybie odpowiednio stosowanego art. 130 § 1 k.p.c. Rzecz jednak w tym, że brak ten nie został uzupełniony, gdyż wezwany do jego usunięcia nie przedłożył odpisów pełnomocnictwa upoważniającego do reprezentowania skarżącego w postępowaniu kasacyjnym, ale pięć kolejnych uwierzytelnionych egzemplarzy pełnomocnictwa, zawierających umocowanie do występowania w sprawie „w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym i dalszymi instancjami” a nie przed Sądem Najwyższym lub chociażby ogólnie „przed sądami” (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 października 2012 r., II UZ 48/12, OSNP 2013 nr 21-22, poz. 267). To nieusunięcie braku obligowało Sąd drugiej instancji do odrzucenia skargi kasacyjnej (art. 398⁶ § 2 k.p.c.).

Z powyższych względów zażalenie podlega oddaleniu na podstawie art. 394¹
§ 3 w związku z art. 398¹⁴ k.p.c.

kc